

Der findes flere gratis offentlige tilbud, som har vist sig succesfulde i rådgivningen iværksættere, og selvstændige. Blandt andet er der hjælp at hente på startvækst.dk eller earlywarning.dk. Sidstnævnte er et særligt tilbud, som hjælper virksomheder med at få øje på de økonomiske fare-signaler i tide.

IVÆRKSÆTTERI OG FØLELSER

Kvindelige iværksættere stormer frem. Det er især højtuddannede kvinder, som kaster sig ud i at starte egen virksomhed. Og potentialet er endnu større, hvis flere offentligt ansatte kvinder turde tage springet

Af Bjørn Thomsen

Kvinder har et højere uddannelsesniveau end mænd, når de starter egen virksomhed, viser en ny undersøgelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen. For bare ti år siden var det kun fire procent af kvinder med en videregående uddannelse, som startede egen virksomhed. I dag er der en højere andel af kvindelige end mandlige iværksættere med en længere videregående uddannelse eller ph.d. Faktisk er det hele 30 procent af kvinderne, som har en uddannelse på mindst tre år, mod kun 21 procent af mændene.

Det er nu ikke overraskende, mener Mai Buch, der er administrerende direktør i it- og konsulentvirksomheden Competencehouse A/S, som igennem mange år har hjulpet iværksættere og andre virksomheder med at kortlægge og videreudvikle deres kompetencer.

Det kniber med modet

- Det skyldes en kombination af to forhold. For det første er der jo flere kvinder som tager en længerevarende uddannelse i dag. Faktisk er der flere kvinder som tager lange uddannelser end der er mænd. Samtidig er antallet af kvinder, der starter egen virksomhed, vokset med 40 procent de sidste ti år, så det er helt naturligt, at de veluddannede kvinder kommer til at fylde mere i statistikken, vurderer Mai Buch.

Hun var i 2003 var initiativtager til »Kvinder kom i gang-projektet«, som gik

Antallet af kvindelige iværksættere kunne være langt højere, hvis ikke så stor en del af den kvindelige arbejdsstyrke er offentligt ansatte, og i den offentlige sektor er der ikke tradition for at starte sit eget, siger Mai Buch, der er administrerende direktør i it- og konsulentvirksomheden Competencehouse A/S.

ud på at motivere akademikerkvinder til at starte deres egen virksomhed. Det skete blandt andet gennem kortlægning af kvindernes kompetencer, workshops og ved at sætte fokus på iværksætterkvinder med succes.

Barrierne for kvinder dengang handlede meget om it og personligt mod, husker Mai Buch. Erhvervsfremmestyrelsen gennemførte faktisk en stor undersøgelse, som viste, at flere mandlige end kvindelige iværksættere fandt, at det var svært at udarbejde regnskaber, afregne skat og udarbejde kontakter til kunder og leverandører. Det eneste sted, hvor mændene gav kvinderne baghjul, var ved brugen af informationsteknologi.

- Den barriere er der ikke mere, vurderer Mai Buch: - I gamle dage var it mest for nørder. Kvinder i iværksætteralderen er aktive it-brugere på deres arbejdspladser og som borgere. De har som storforbrugere af sociale medier blik og næse for, hvordan de sociale medier kan bruges i markedsføringen og fra deres arbejdsliv ved de, hvor vigtig it er for de administrative processer i en virksomhed.

Til gengæld kan det stadig knibe lidt med det personlige mod, og det er der mange grunde til, mener Mai Buch. For eksempel er det stadig en udbredt opfattelse, at mange kvinder ikke overlever som selvstændigt erhvervsdrivende. Men faktisk er der ikke nævneværdig forskel på kønnene. Uanset ejerens køn lukker hver femte nystartede virksomhed igen i løbet af de første fem leveår, fremgår det af Erhvervs og Byggestyrelsens nye iværksætterindeks

- Det er vigtigt, at veluddannede kvinder vælger at starte virksomhed, hvor de kan gøre brug af deres baggrund og de kompetencer, de har i kraft af deres uddannelse og baggrund. På den måde kan de udnytte deres fulde potentiale og dermed sikre virksomhedens overlevelse, fastslår Anders Hoffmann, vicedirektør i Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Kvinder vokser mere

Mai Buch hæfter sig i stedet ved tallene for såkaldte vækstiværksættere - virksomheder, der fem år efter etablering har mere end 5 ansatte og en omsætning på mindst 5 mio. kr. Andelen af kvindelige vækstiværksættere er nemlig den samme som hos mændene. Begge med en andel på knap 12 procent.

- Det er jo rigtig interessant. Det viser, at kvinder har det samme fokus på forretningsudvikling som mænd, selvom tal fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, viser, at kvindelige iværksættere i dag kun udgør 28 procent af det samlede antal iværksættere i Danmark.

Når tallet trods alt ikke er højere, mener Mai Buch at det hænger sammen med, at halvdelen af den kvindelige arbejdsstyrke er offentligt ansatte, mens det kun er hver femte mand.

I den offentlige sektor er der nemlig stort set ingen tradition for at omsætte sine kompetencer til en forretningsidé, siger Mai Buch, som dog selv er et eksempel på, at det kan lade sig gøre. For ti år siden forlod hun selv en lederstilling i det offentlige for at starte Competencehouse A/S sammen med sin bror.

La' det gro. Der bliver flere og flere kvindelige iværksættere, og især de højtuddannede kvinder får i stigende grad fod under eget bord.

slå på, hvis man vil have flere offentligt ansatte kvinder til at starte op for

sig selv. En ny undersøgelse fra ASE, Danmarks femte største a-kasse med cirka 145.000 medlemmer, heraf to tredjedele selvstændige erhvervsdrivende, viser nemlig, at det er følelser frem for økonomi, der driver lysten blandt iværksættere.

Vil selv bestemme

- Den hyppigste forklaring på, at man stifter sin egen virksomhed er, at man ganske enkelt selv vil bestemme. Rationelle motiver som økonomi eller nye forretningsidéer ligger langt nede på listen, siger ASEs direktør, Jesper Bøge.

At meget få peger på økonomien som drivkraft for at stifte virksomhed kan ifølge Jesper Bøge forekomme sympatisk, men der kan også være en slagside ved det.

- Vi hylder hver enkelt iværksætter og ser det som absolut positivt, at folk tør prøve selv. Men vi ved også, at omkostningerne ved ikke at lykkes kan være store, så vi kan kun opfordre nye virksomheder til at holde et skarpt øje med økonomien. Også selvom det ikke er den, der bærer motivationen i sig selv.

AKADEMIKERVINDER SPRINGER UD SOM IVÆRKSÆTTERE

Kvinder har et højere uddannelsesniveau end mænd, når de starter egen virksomhed, viser en undersøgelse fra Erhvervs- og Byggestyrelsen. Dog udnytter de ikke deres kompetencer, fordi de starter i brancher, de ikke kender. 41-årige Joy Vasiljev er en af de kvinder, der er startet i en branche, hun ikke var uddannet i. Med en baggrund som leder og indkøber hos Mærsk gik den umiddelbare vej ikke til økologisk babyudstyr og håndklæder. Men virksomheden The Organic Company har imidlertid ledt hende til succes på det økologiske marked, og hun har gjort brug af sin baggrund i en stor virksomhed.

The Organic Company startede i 2007 med at sælge økologisk vat, der var Fair Trade-mærket. Senere udvidede Joy Vasiljev med babytilbehør og udstyr til hjemmet, og alt er økologisk. Det er noget, den moderne forbruger synes godt om - The Organic Company budgetterer med en omsætning på knap 3,8 millioner i 2011.

- Min baggrund har gjort mig i stand til at foretage det her store skift. Jeg ved utrolig meget om at drive virksomhed, og samtidig har jeg altid været lidt af en skabsflipper på Christiania-cykel, så det var oplagt, at jeg skulle starte inden for lækkert økologi, siger Joy Vasiljev, som anbefaler, at andre kvinder med iværksætterdrømme altid tester deres idé for at tjekke, om der er et marked, og om de kan opnå den vækst, der er nødvendig for overlevelse. Samtidig kræver et liv som iværksætter, at man har et stort drive. Det kan der blive brug for undervejs, når der opstår uventede udfordringer.

KVINDELIGE IVÆRKSÆTTERE I TAL

- Kvindelige iværksættere udgør 28,2 procent af det samlede antal iværksættere i Danmark.
- Andelen af kvindelige vækstiværksættere er den samme som hos mændene. Begge med en andel på knap 12 procent.
- 10 procent af de kvindelige iværksættere har været ledige i mere end tre måneder inden etablering af virksomhed. Det samme gælder for kun fem procent af de mandlige iværksættere.
- En højere andel af kvindelige end mandlige iværksættere har en længere videregående uddannelse eller ph.d. Det gælder for 30 procent af kvinderne og 21 procent af mændene.
- Langt de fleste iværksættere har arbejdet i den private sektor året inden opstart af egen virksomhed. 22 procent af kvinderne var ansat i den offentlige sektor året før de etablerede egen virksomhed. Det var kun 7 procent af mændene.

Kilde: Erhvervs- og Byggestyrelsen, Danmarks Statistik